

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет перекладознавства

Кафедра психології, педагогіки і туризму

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчально-виховної роботи

М. І. Соловей

(підпис)

« 23 » грудня 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Економіка туризму

галузь знань	24 Сфера обслуговування
спеціальність	242 Туризм
освітній рівень	перший (бакалаврський)
освітня програма	Туристичне обслуговування
статус дисципліни	нормативна

Форма здобуття освіти	денна
Навчальний рік	2021 – 2022
Семестр	VI
Кількість кредитів ЄКТС	3
Мова навчання	українська
Форма підсумкового контролю	залік

КИЇВ – 2021

Розробник:

Кучай О. В., кандидат економічних наук, доцент кафедри психології, педагогіки і туризму

Схвалено на засіданні кафедри психології, педагогіки і туризму,
протокол № 15 від 22 червня 2021 року

Завідувач кафедри О. В. Матвієнко

Схвалено на засіданні вченої ради факультету перекладознавства,
протокол № 12 від 23 червня 2021 року

Голова вченої ради факультету Л. Я. Зеня

1. Мета вивчення дисципліни

Мета дисципліни полягає у ознайомленні здобувачів вищої освіти із сутністю та принципами економічної природи туризму та формуванні необхідних навичок підприємницької діяльності і торгівлі в туристичній сфері, що забезпечують ефективну господарсько-фінансову діяльність туристичних підприємств.

2. Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану) –

3 кредити ЄКТС; 90 год., у тому числі:

лекції – 20 год.

семінарські заняття – 24 год.

самостійна робота – 46 год.

3. Передумови до вивчення або вибору навчальної дисципліни

Передумовою до вивчення дисципліни «Економіка туризму» є опанування курсів «Економічна теорія», «Економіка підприємства», «Маркетинг у туризмі», «Організація готельного господарства», «Організація ресторанного господарства».

Здобувачі вищої освіти повинні:

знати: основоположні економічні категорії, економічні закони та принципи функціонування економічних систем, теоретичні основи ринкової економіки; номенклатуру, зміст та взаємозалежність основних економічних понять, за допомогою яких можна оцінювати результати діяльності підприємства та регулювати виробництво;

вміти: аналізувати економічні явища і процеси; приймати практичні рішення щодо господарських проблем; розраховувати структуру, динаміку, технічний стан та ефективність використання основних та оборотних засобів підприємства;

володіти елементарними навичками роботи з комп'ютерною технікою з метою збору і аналізу інформації для презентації результатів своєї роботи

4. Анотація навчальної дисципліни:

Мета дисципліни полягає у ознайомленні здобувачів вищої освіти із сутністю та принципами економічної природи туризму та формуванні необхідних навичок підприємницької діяльності і торгівлі в туристичній сфері, що забезпечують ефективну господарсько-фінансову діяльність туристичних підприємств.

Предметом вивчення є загальні закономірності, принципи формування, функціонування та форми і методи господарювання туристичних підприємств за умов обмежених економічних і природних ресурсів.

Завдання дисципліни полягає у формуванні теоретичних та практичних знань студентів щодо особливостей функціонування, організації діяльності, структури та концептуальних основ економіки туристичних підприємств, набуття навичок самостійної роботи щодо розробки базових стратегій розвитку підприємства з метою забезпечення ефективної діяльності туристичних підприємств та задоволення потреб туристів

Навчальна дисципліна «Економіка туризму» для студентів спеціальності 242 Туризм складається з двох змістових модулів, що розкривають сутність теоретичних основ економіки туризму та структуру й економічну ефективність туристичного бізнесу, висвітлює сутність економіки підприємницької діяльності в туризмі, основні етапи здійснення економічного планування туристичних підприємств та економічного аналізу основних показників діяльності туристичних компаній

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти повинні:

знати:

- понятійний апарат економіки туризму;
- особливості формування ресурсного потенціалу туристичних підприємств
- економічну специфіку туризму та систему економічних показників функціонування туристичної компанії;
- специфіку оптимізації витрат туристичних підприємств і формування собівартості продукції;
- методи та інструменти економічного аналізу туристичної діяльності

уміти

- формувати стратегію діяльності на туристичному ринку;
- здійснювати фінансово-економічний аналіз розвитку туристичної галузі в цілому і, окремо взятого туристичного підприємства;
- характеризувати основні показники діяльності туристичних компаній;
- прогнозувати ефективність інвестиційного проекту.

5. Завданням вивчення навчальної дисципліни «Економіка туризму» є теоретична і практична підготовка здобувачів вищої освіти з основ організації та економіки туристичних підприємств, розвиток навичок організації та розвитку туристичних підприємств для задоволення потреб туристів, а також формування таких компетентностей:

Інтегральна компетентність:

ІК. Здатність комплексно розв'язувати складні професійні задачі та практичні проблеми у сфері туризму і рекреації як в процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає застосування теорій і методів системи наук, які формують туризмознавство, і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК03. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК04. Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу.

ЗК06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК08. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК09. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК13. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК15. Здатність зосереджуватися на результатах при виконанні завдань та вміння їх презентувати..

Фахові компетентності:

ФК17. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності.

ФК 18. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ФК20. Здатність аналізувати діяльність суб'єктів індустрії туризму на всіх рівнях управління.

ФК23. Здатність розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати споживання туристичного продукту.

ФК24. Розуміння принципів, процесів і технологій організації роботи суб'єкта туристичної індустрії та її підсистем.

ФК26. Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал.

ФК27. Здатність використовувати в роботі туристичних підприємств інформаційні технології та офісну техніку.

ФК28. Здатність визначити індивідуальні туристичні потреби, використовувати сучасні технології обслуговування туристів та вести презентаційну роботу.

ФК30. Здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці.

ФК31. Здатність діяти у правовому полі, керуватися нормами законодавства.

ФК32. Здатність працювати з документацією та здійснювати розрахункові операції суб'єктом туристичного бізнесу.

ФК34. Здатність до використання комплексних заходів, спрямованих на підвищення якості туристичного обслуговування.

ФК35.Здатність організувати туристично-краєзнавчу діяльність з урахуванням історико-географічних особливостей туристичних destinations.

6. Очікувані результати навчання з дисципліни

Результат навчання (1. знати; 2. уміти; 3. комунікація; 4. автономність і відповідальність)		Форми (та / або методи і технології навчання)	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)
Код	Результат навчання		
	Знати:		
1.1.	понятійний апарат економіки туризму	Лекції, семінари; пояснювально-ілюстративний, репродуктивний.	Усне поточне опитування під час аудиторних занять, виконання практичного письмового завдання, письмова модульна контрольна робота.
1.2.	особливості формування ресурсного потенціалу туристичних підприємств	Лекції, семінари; пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, частково-пошуковий, проблемного викладу.	Усне поточне опитування під час аудиторних занять, письмова модульна контрольна робота.
1.3.	економічну специфіку туризму та систему економічних показників функціонування туристичної компанії;	Лекції, семінари; пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, проблемного викладу, частково-пошуковий, дослідницький.	Усне поточне опитування під час аудиторних занять, перевірка індивідуальних завдань (презентацій).
1.4.	специфіку оптимізації витрат туристичних підприємств і формування собівартості продукції	Лекції, семінари; пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, проблемного викладу, частково-пошуковий, діалогово-комунікаційний.	Усне поточне опитування під час аудиторних занять, участь у дискусії, письмова модульна контрольна робота.

1.5	методи та інструменти економічного аналізу туристичної діяльності	Лекції, семінари; пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, проблемного викладу, частково-пошуковий, дослідницький.	Усне поточне опитування під час аудиторних занять, письмова модульна контрольна робота.
	Уміти:		
2.1.	формувати стратегію діяльності на туристичному ринку	Семінари. Проблемно-пошуковий проектний інтерактивний,	Усне поточне опитування під час аудиторних занять, письмова модульна контрольна робота.
2.2.	здійснювати фінансово-економічний аналіз розвитку туристичної галузі в цілому і, окремо взятого туристичного підприємства	Семінари. Імітаційні активні методи (аналіз конкретних ситуацій).	Усне поточне опитування під час аудиторних занять, участь у дискусії, письмова модульна контрольна робота.
2.3.	характеризувати основні показники діяльності туристичних компаній	Семінари. Імітаційні активні методи (аналіз конкретних ситуацій), ігровий, комп'ютерний	Індивідуальне та фронтальне усне опитування, тестування
2.4.	прогнозувати ефективність інвестиційного проекту	Семінари. пояснювально-ілюстративний, проблемний, груповий, проектний інтерактивний,	Оцінювання виконання індивідуальних практичних завдань
	Комунікація:		
3.1.	володіти сучасними засобами комунікацій та інформації	Лекції, семінари. Діалогово-комунікаційний, частково-пошуковий.	Участь у дискусії, виконання практичних завдань.

3.2.	використовувати набуті знання для вирішення завдань.	Лекції, семінари. Діалогово-комунікаційний, репродуктивний, частково-пошуковий, дослідницький	Оцінювання виконання індивідуальних практичних завдань, письмова модульна контрольна робота.
	Відповідальність:		
4.1.	формування навичок прийняття вірних управлінських рішень, самовдосконалення й саморозвитку, персональної відповідальності	Лекції, семінари. Репродуктивний, частково-пошуковий, дослідницький	Виконання практичних завдань, Презентація та захист власних розробок.
4.2.	відстоювати погляди у розв'язанні професійних завдань.	Самостійна робота Методи: самонавчання комп'ютерний Технології: Веб-технології	Презентація та захист індивідуальної роботи

7. Співвідношення очікуваних результатів навчання з дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання з дисципліни (код) Програмні результати навчання (назва)	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	2.2.	2.3	2.4	3.1	3.2	4.1	4.2
ПРН 09. Організувати процес обслуговування споживачів туристичних послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки.				+				+		+			
ПРН10. Розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем (адміністративно-управлінська, соціально-психологічна, економічна, техніко-технологічна)			+	+			+	+					
ПРН17. Управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері.											+	+	
ПРН18. Адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях.											+	+	+
ПРН19. Аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН23. Зосереджуватися на результатах при виконанні завдань та вміти їх презентувати.											+		+
ПРН24. Використовувати професійну термінологію, оперувати туристичною інформацією, вести дискусію та передавати власну думку в усній та письмовій формах.										+	+	+	+
ПРН27. Аналізувати особливості туристичних дестинацій та організувати туристично-красознавчу діяльність						+			+			+	

8. Система оцінювання результатів навчання студентів

Система модульно-рейтингового контролю результатів навчання студентів має таку структуру:

№ з/п	Форма підсумкового контролю	Види навчальної діяльності здобувача	Максимальна кількість балів
1.	Передбачений підсумковий контроль – залік	1.Аудиторна та самостійна робота	50
		2. Модульна контрольна робота (МКР)	50
		Разом	100

Рейтинг модуля обчислюється у такий спосіб.

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності здобувача (аудиторна робота та позааудиторна самостійна робота) здійснюється у національній 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи позначаються «0».

Критерії оцінювання аудиторної роботи

№ п/п	Види навчальної діяльності	Оцінка	Критерії оцінки
1.	Відповідь на основні питання	5	Правильна, ґрунтовна, повна відповідь, творче висвітлення проблем. Демонстрація самостійного знаходження відповіді на проблемні запитання, спираючись на лекційний матеріал та додаткову літературу; вміння аналізувати, робити власні висновки; здатність встановлювати міжтематичні та міжпредметні зв'язки.
		4	Відповідь правильна, але недостатньо повна, розгорнута та ґрунтовна. На проблемні запитання здобувач знаходить відповідь за допомогою викладача, спираючись переважно на лекційний матеріал без застосування додаткової літератури.

		3	Відповідь поверхнева з порушенням логіки, неаргументована. Здобувач, формулюючи відповідь на питання, репродуктивно розкриває зміст лекційного матеріалу, допускає помилки у визначенні понять та категорій, не здатний знайти відповідь на проблемні запитання, чи вирішити проблемні завдання.
		2	Відповідь неправильна. Здобувач демонструє нездатність розкрити питання семінару, допускає багато суттєвих помилок у визначенні понять та категорій.
2.	Доповнення, відповіді на проблемні питання, виконання практичних завдань тощо.	5	Максимально висока активність, що свідчить про всебічну обізнаність матеріалу, систематичну підготовку до занять на основі опрацювання лекційного матеріалу та додаткової літератури.
		4	Висока активність, що свідчить про обізнаність матеріалу. Доповнення підтверджують систематичну підготовку здобувача, але виявляють його репродуктивні, а не власні судження тощо.
		3	Середня активність, що свідчить про недостатню обізнаність матеріалу. Здобувач дає відповіді на запитання поверхнево, допускає помилки у визначенні понять та категорій.
		2	Низька активність, що свідчить про не володіння матеріалом.
3.	Експрес-контроль (робота на занятті протягом 10-15 хв.: практичне завдання, тест, вибіркоче опитування ін.)	5	Повна відповідь за критеріями конкретного виду роботи.
		4	Недостатньо повна відповідь за критеріями конкретного виду роботи.
		3	Поверхнева з порушенням логіки, не аргументована.
		2	Незадовільна відповідь за критеріями конкретного виду роботи.

У випадку, якщо здобувач не відвідав заняття, він не допускається до заліку, якщо не відпрацює пропущене заняття. Якщо здобувач не відвідав жодного семінарського заняття, йому виставляється 0 балів.

Критерії оцінювання позааудиторної самостійної роботи здобувача

Позааудиторна самостійна робота здобувачів включає виконання завдань, які пропонуються викладачем (письмові практичні роботи, підготовка презентацій та ін.). Самостійна робота оцінюється за п'ятибальною системою.

Робота виконана правильно, творчо і самостійно, демонструє належний рівень знань та сформованість практичних навичок; оформлена згідно вимог, які висуваються до даного типу завдань.	«відмінно»
Робота виконана самостійно, містить несуттєві помилки, демонструє належний рівень знань сформованість практичних навичок; оформлена згідно вимог, які висуваються до даного типу завдань.	«добре»
Робота виконана, але містить помилки, демонструє недостатній рівень знань та недостатню сформованість практичних навичок; оформлення роботи не в повній мірі відповідає вимогам, що висуваються до даного типу завдань.	«задовільно»
Робота виконана невірно, не відповідає вимогам.	«незадовільно»

У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та позааудиторну самостійну роботу здобувача як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на **10**. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити **50**.

Модульна контрольна робота (МКР) є складником семестрового рейтингу та виконується перед заліком. Кожне питання модульної контрольної роботи оцінюється в багатобальній системі.

Максимальна кількість балів за виконану модульну контрольну роботу становить **50 б**. Час виконання модульної контрольної роботи – **1 год. 20 хв**.

Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового бала за роботу протягом семестру і рейтингового бала за МКР. Максимальний рейтинговий бал студента становить 100 балів.

Підсумкова форма контролю – **залік в усній формі**.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Види завдань	Кількість балів	Критерії оцінки
Тестові завдання (мах – 20 б.)	20	1 правильна відповідь – 1 бал.
Питання (завдання) алгоритмічного рівня (мах – 10 б.)	10	відповідь вичерпна, змістовна, логічна та послідовна, містить самостійні судження;
	8 – 9	відповідь правильна, повна, змістовна, послідовна, але містить незначні помилки у викладі теоретичного матеріалу і практичного розв'язання проблеми;
	4 – 7	відповідь неповна, схематична, є неточності і помилки у розкритті проблеми;
	3 – 1	відсутність вичерпаної відповіді на питання, наявність значної кількості неточностей і фактологічних помилок, що свідчить про поверховість знань здобувача;
	0	відповідь на запитання відсутня або абсолютно невірна.
Питання (завдання) творчого рівня (мах – 20 б.)	20	відповідь вичерпна, змістовна, логічна та послідовна, містить самостійні судження та демонструє здатність творчого розв'язання поставлених завдань; здобувач вільно оперує поняттями та категоріями, аргументовано доводить власну точку зору;
	16 – 19	відповідь змістовна, послідовна, але містить недоліки та неточності у розв'язанні завдань; здобувач демонструє недостатнє обґрунтування власної точки зору;
	11 – 15	відповідь в цілому правильна, але неповна, містить незначні недоліки, рівень самостійності суджень недостатній;
	6 – 10	відповідь неповна, схематична, є неточності та помилки у викладенні матеріалу, рівень самостійності суджень недостатній;
	1 – 5	відповідь поверхнева, нелогічна, містить суттєві помилки та неточності, рівень самостійності суджень низький;
	0	відповідь відсутня або не відповідає змісту питання.
	Разом	50 балів

Оцінка в національній шкалі («зараховано», «не зараховано») та оцінка в шкалі ЄКТС виставляються на підставі семестрового рейтингового бала здобувача за дисципліну у такий спосіб:

90 – 100 балів	–	A	} зараховано
82 – 89 балів	–	B	
75 – 81 бал	–	C	
66 – 74 бали	–	D	
60 – 65 балів	–	E	
59 балів і нижче	–	FX	– не

Здобувачі, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни 60 і вище, отримують оцінку «зараховано» і відповідну оцінку в шкалі ЄКТС без складання заліку.

Здобувачі, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни 59 і нижче, складають залік і в разі успішного складання їм виставляється оцінка «зараховано» в національній шкалі, а в шкалі ЄКТС – Е та бал 60. Якщо здобувач під час заліку отримав оцінку «не зараховано», то йому у відомість обліку успішності виставляється оцінка «не зараховано» в національній шкалі, оцінка FX – у шкалі ЄКТС та його семестровий рейтинговий бал за дисципліну.

Критерії оцінювання заліку:

№	Критерії оцінювання	Шкала оцінювання	
		«зараховано»	«не зараховано»
1.	Відповідність змісту	Відповідь здобувача повністю відповідає змісту питання. Основні проблеми розкриті чітко та в повній мірі.	Відповідь здобувача лише частково відповідає / не відповідає змісту питання. Основні проблеми визначено нечітко / не визначено.
2.	Повнота і ґрунтовність викладу	Основні питання розкриті повністю і ґрунтовно.	Основні питання розкриті лише частково і без належної глибини / зовсім не розкриті.
3.	Термінологічна коректність	Здобувач вільно й коректно користується понятійно-категоріальним апаратом дисципліни.	Здобувач майже не користується термінологією.

Оцінка «зараховано» виставляється за умови, якщо відповідь здобувача в повній мірі відповідає всім зазначеним критеріям.

Оцінка «не зараховано» виставляється за умови, якщо відповідь здобувача не відповідає хоча б одному із зазначених критеріїв.

Умови допуску до заліку: повне виконання програми курсу та всіх видів робіт, відпрацювання пропущених лекцій і семінарських занять, виконання самостійної роботи, успішне виконання модульної контрольної роботи.

9. Програма навчальної дисципліни. Тематичний план занять

№ з/п	№ і назва теми (включно із темами, що винесені на самостійне опрацювання)	Кількість годин			
		Денна форма			
		Разом	у тому числі		
лекції	семінарські / практичні заняття		самостійна робота		
Модуль 1					
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи організації та економіки туризму					
1	Тема 1 Економіка туризму та туристичний бізнес	8	2	2	4
2	Тема 2. Ринок туристичних послуг	8	2	2	4
3	Тема 3 Основні та оборотні фонди туристичного підприємства	12	2	4	6
4	Тема 4. Економічна стратегія та планування діяльності в управлінні туристичним підприємством	10	2	4	4
5	Тема 5. Управління трудовими ресурсами підприємств туристичної сфери	10	2	2	6
Змістовий модуль 2. Економіка управління діяльністю підприємств сфери туризму					
6	Тема 1. Виробнича програма та планування діяльності підприємств туристичної індустрії	8	2	2	4
7	Тема 2. Ціноутворення в туризмі	10	2	2	6
8	Тема 3. Прибуток та рентабельність на туристичних підприємствах	8	2	2	4
9	Тема 4. Управління інвестиційною діяльністю підприємств туризму	8	2	2	4
10	Тема 5 Державне регулювання економіки туризму	8	2	2	4
Разом годин за модулем 1		90	20	24	46
Усього годин		90	20	24	46

10. Рекомендована література

Базова

1. Аветисова А.О. Економіка підприємства. Донецьк : ДонНУЕТ, 2011. 190 с.
2. Бугіль С.Я. Економіка туристичного підприємства: конспект лекцій. Львів : ЛН АУ, 2019. 106 с.
3. Грановська В.Г., Крикунова В.М., Морозова О.С. Економіка туризму. Навчальний посібник. Херсон : «Олді+», 2021. 316 с.

4. Грановська В.Г., Морозов О.В., Крикунова В.М., Морозова О.С. Туризм і природно-рекреаційний потенціал. Словник-довідник. Херсон : «Олді+», 2020. 236 с.
5. Гуць В. С. Технологічне устаткування готелів, готельних комплексів : підручник / В. С. Гуць, О .А. Коваль, В. А. Русавська. Київ : Видавництво Ліра-К, 2019. 568 с.
6. Мальська М., Бордун О. Організація та планування діяльності туристичних підприємств. Посібник. К. : Центр навчальної літератури, 2019. 248 с.
7. Економіка туризму: теорія та практика: підруч. / Мальська М .П. Рутинський М .И., Білоус С.В., Мандюк Н.Л. Київ : Центр учбової літератури, 2020. 544 с.
8. Перспективи розвитку туризму в Україні та світі: управління, технології, моделі: колективна монографія. Видання п'яте / за наук. ред. проф. Матвійчук Л.Ю. Луцьк: ІВВ Луцького НТУ, 2019. 320 с.

Додаткова

1. Андренко І.Б, Влащенко Н. М. Фінансово-економічний аналіз підприємств туризму: підручник. Харків : ХНАМГ, 2012. 308 с.
2. Бойчик І. М. Економіка підприємства : підручник. Київ : Кондор-Видавництво, 2016. 378 с.
3. Василенко В. О. Конкурентоспроможність підприємств у сфері туристичного бізнесу : навч. посіб. / Таврійський нац. ун-т ім. В.І. Вернадського. К. : Освіта України, 2012. 506 с.
4. Власова Н. О. Економіка ресторанного господарства : навчальний посібник. Харків : Світ книг, 2013. 389 с.
5. Грановська В.Г., Кацемір Я.В., Фесенко Г.О. Індустрія туризму як вектор конкурентоспроможного регіонального розвитку : монографія. Херсон : «Олді+», 2020. 154 с.
6. Ларіна Я.С., Бабічева О.І., Забуранна Л.В., Антофій Н.М., Фомішин С.В., Рябчик А.В., Гальчинська Ю.М. Маркетинг міжнародного туризму. Херсон : «Олді+», 2019. 412 с.
7. Летуновська Н. Є., Люльов О. В. Маркетинг у туризмі : підручник. Суми : Сумський державний університет, 2020. 270 с.
8. Примак Т. О. Економіка підприємств. К., 2003. 88 с.
9. Яковлев Г.А. Економіка і статистика туризму. Навч. посібник М: Видавництво РДЛ, 2004. 376 с.

Інформаційні ресурси

1. Податковий кодекс України. Закон України від 02.12.2010 № 2755-VI. [online] Доступно: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
2. Господарський кодекс України: Закон України № 436-IV від 16.01.2003 р. Відомості Верховної Ради України. [online] Доступно: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
3. Закон України «Про туризм» від 15.09.1995 № 324/95-ВР. Відомості Верховної Ради України. [online] Доступно: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80>
4. Закони України «Про підприємництво» від 07.02.1991 № 698-XII. Відомості Верховної Ради України. [online] Доступно: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/698-12>
5. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Стратегії розвитку туризму та курортів на період до 2026 року» від 16.03.2017 № 168- р. Відомості Верховної Ради України. [online] Доступно: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/168-2017-%D1%80>